

ХҮҮГЭД ТУХАЙ ҮГҮҮЛЭЛНҮҮД

ТАНИГДААГҮЙ ЭДЕЭН

Нургуулида арайл ороодүй Намсарай Шэмэд хоёр хүдөө нутагта ажаһуудаг хүгшэн эжы, абадаа нэгэтэ айлшалжа ерэбэд. «Амтатайхан» ашанар угтамжын баярай һүүлээр хүгшэдэйнгөө хүндэдэ һуужа, урдаа табаг табуулбад. Намсарай Шэмэд хоёр урдань табигдаһан табагтай эдээ гайхажа хараад, нэгэн доро:

— Бидэ иимэ хартаабха эдидэггүйбди, манай эжы ондоо хартаабха шанажа үгэдэг, — гэжэ танигдаагүй эдеэнһээ гол таһа арсабад.

Хүгшэн эжынь хөөрхэн ашанарайнгаа мүнсэгэрхэн толгойнуудыень эльбэжэ:

— Энэтнай хартаабха бэшэ, тибһэн гээшэл даа. Эдигты даа, мухануудни, — гэжэ энхэрэн энеэбхилээ һэн.

ЯМАР ЕХЭ ГОРСААД ГЭЭШЭБ?!

Зунай дулаахан амаралтын үглөөгүүр Буда хүбүүхэн түрэлхидөөрөө ой ошолдохо болобо. Ой модо руу ошолдохо болоһон гурбатай хүбүүн хүхюутэй, унажа бодожо ябаад, адли «юумэ түхээрэлсэнэ». Ойн сэнгэлигтэ амархаяа тэгүүлһэн гэр бүлэ машинадаа һуужа, дардам харгыгаар ой тээшэ табилуулба. Буда сонхын хажууда һуунхай, хажуугаарнь эригэшэн үнгэрһэн гэрнүүдые, машинануудые, хүнүүдые һонирхон харана. Уданшьегүй машинань ойдо дүтэлхэдөө, ялхитайхан хүдөөгэй харгыда орожо, тоһо бурьюулан годироод, зохидхон ойн талмай дээрэ ерэжэ тогтошобо. Машинын үүдэнэй нээгдэхэдэ, хүбүүхэн газаашаа яаран мултаржа:

— Эжы, аба, харыт түргэн, ямар ехэ горсаад гээшэб?!

— гэжэ заахан гараараа ой тээшэ заажа байгаа һэн гэхэ.

МИНИИ ШЭНЭЭН БОЛОХОДОНЬ...

Хоёртойхон Сэрэн хүбүүн гэр соогуураа мүлхин, машинаа иишэ тишэнь түлхинэ. Шэб шэнээн машинань сонхоор шагаанан наранай туяа доро элдэб найхан үнгөөрөө яларжа, бишыхан эзэндээ баяр түрүүлэн, заахан мөөрнүүдээрээ торшогоносо мухарина.

Гэнтэ Сэрэн абяагүй боложо, машинаа носошобо. Гайханан эжынь хүбүүнэйнгээ арадань нэмээхэн зогсожо хараба ха. Сэрэн машина соогоо орохоёо ханандал, эндэхэньшые, тэндэхэньшые шагаана. Гараа, хүлөөшые шэхээд үзэнэ. Эрьюулээдшые, урбуулаадшые, табяадшые, үргөөдшые, машинынгаа досоонь орожо ядан тухашаржа нуутараа, арадань абяагүй зогсонон эжыгээ гэнтэ обөөржоржибо.

— Эжы, би мүнөө энэ шэнэ машинадаа нууха гээд багтанагүйб. Машинынгаа ехэ, минии шэнээн иимэ томо болоходонь, би досоонь орожо нуугаад гүйлгэхэб. Эжы, хонулан нуугаад хүгшэн эжы, абадаа ошохобди, ехэ-үү даа бэлэг абаашахобди, — гээ нэн.

ГАЙХАБА

Галан Оюуна хоёр ехэ эбтэйгээр тааража наададаг байба. Холодильнигай хажууда байтараа, гэнтэ шангаар арсалдашаба.

ОЮУНА. Галан, хүмбэй хаанаһаа бии болодог бэ? Мэдэхэ гүш?

ГАЛАН. Үнеэнһээ гэжэ эжымни хэлээ нэн.

ОЮУНА. Үнеэнһээ бии болодоггүй!

ГАЛАН. Үнеэнһээ бии болодог гэжэ...

ОЮУНА. Үнеэнһээ бэшэ!

ГАЛАН. Тиибэл хэлыш, хаанаһаа бии болодог юм бэ?

ОЮУНА. Холодильник соо бии болодог.

ГАЛАН. Холодильник соо? Яагаад?

ОЮУНА. Түршэгэнэхэдэнь бии болодог! Ойлгоогшо?!

Галан холодильникойнгоо гэнтэ түршэгэнэхэдэнь, гайхан хараад, тархияа маажаб...

АЙГААГҮЙБДИ

Баатарай эгэшэтэээ гэртээ байтарнь, зайн гал унтаршаба ха. Эжынгээ гэртээ орожо ерэхэдэ, хүбүүн угтан дэбхэрээд:

— Гэрэлэй унтархада, би айгаагүйб Юундэб гэхэдэ, абгаймни хажуудамни байгаа. Абгаймни баһа айгаагүй, юундэб гэхэдэ, би хажуудань байгааб. Миисгэймнай баһа айгаагүй, абгайтаяа хоюулан хажуудань байгаабди, — гэбэ ха.

ТАНАЙХИ ЯМАР БЭ?

Январийн янгинама хүйтэн боложо, эхин классай үхибүүд хэдэн үдэр соо нургуулидаа ошонгүй гэртээ байжа амарбад. Үдэртөө наранай игаахада, бэе бээдээ айлшлалсажа нааданад. 1-дэхи класста нурадаг айлшан Хандажаб һониноо хөөрэнэ:

— Наянай манай радиомнай иимэ хайн! — гээд, арбагархан гарнуудаа ташаан дээрээ табяад: — Танай радио ямар бэ? Баһа хайн гү? — гэжэ мэхэтэйхэнээр асууба.

ГУТАЛГҮЙ ГУЛАБХАА

Үбэлэй наратай үдэр бишыхан Жибзема эжытэээ шаргаар холжоржо наадаба. Игаабари дулаан үдэр байжа, гулабхаа, борбилоохойнууд саһан дээгүүр юшьеб тоншонод. Басаган шубуудые адаглан хаража байтараа:

— Эжы, өө эжы! Энэ гулабхаа шубуухай зунайхида орходоо томо болошоод ябанал. Намдал адли ехэ болоо гээшэ гү? — гэжэ асууба.

— Ургажашье болоо. Тиигээд хүйтэн болоходонь, үбэлэйнгөө дулаан дэгэл үмдөө ха юм, — гэжэ эжынь

харюусаба.

— Үбэлэйнгөө дэгэл үмдэнэн аад, юундэ хүйтэн саһан дээгүүр хүл нюсэгөөр ябанаб? — гэжэ басаган гулабхаае хайрлаһан нюдөөр хараа һэн.

ҮШӨӨ ТҮРӨӨДҮЙ БАЙГААТ

Гурбатайхан Туяана басаган эжытээеэ газаагуур ябаһанаа, гартаа хоёр адли ном баринхай, гэртээ оробо.

Үбэлэй шэмэрүүхэн жабарта шэмхүүлжэ, улаахан болоһон басаганайнгаа булхагархан хасарнуудыень эсэгэнь дулаасуулһаар, дэгэлыень тайлаба. Бишыхан Туяана хүюутэй, шууяатайгаар хубсаһаяа хэлгээд, эсэгэдээ шэнэ номуудаа харуулба ха.

Гоё зурагуудтай номуудыень эсэгэнь найхашаан хаража:

— Юундэ хоёр адли ном абаабта? — гэжэ һонирхобо. Туяана удаан бодожо байнгүй:

— Нэгэ номыень эжымни намда бэлэг абаа, нүгөө номыень би Гэрэлма басаганай түрэнэн үдэртэ бэлэг үгэхэб, — гэбэ.

— Бэрхэш даа, басагамни. Бэе бээдээ ном бэлэг үгэхэ гээшэ найн хэрэг. Тээд ямар Гэрэлмаа тухай хэлэнэбши? — гэжэ эсэгэнь Туяанынгаа дурдагша басагые ханажа ядан асууба ха

— Гэрэлмаае мэдэхэгүй юм гүт? Хүдөө нютагта эжы абатааа байдаг. Зун манайда айлшалжа ерээ һэмнэй.

— Үгы, би һананагүйлби.

— А-аа! Тиихэдээ та дэлхэй дээрэ үшөө түрөөдүй байгаа ха юмта даа, — гэжэ бишыхан Туяана бүдүүзгэйгээр хэлээд, набтархан һандала дээрэ түбхинэн, шэнэ номойнгоо хуудаһануудые иража, зурагуудыень хаража, сүлөөгөө таһаршаба.

ВЕЛИКАНУУД БАРХИРДАГ ГҮ?

Бишыхан Базар шүдэндөө арга хүүлээд, эмшэнэй

таһалгаһаа аалихан бултайһаар гаража ерэбэ. Уйлаһандаа нюдэнэйнэ зубхи улайнхай, доодо уралынэ дурбиинхай. Сугтаа ерэлсэһэн эсэгэнэ хүбүүгээ аргадаһаар, аалихан хубсалуулаад, хүтэрэлдэһөөр гэр тээшээ шэглэбэд. Гэртээ бусажа ябатараа, ехэ барилгын хажуугаар үнгэрбэд. Базар гэнтэ эсэгийнгээ гарһаа таталдажа:

— Аба, харана гүт тэрэ үндэр томо кран? — гэбэ.

— Харанаб, — гэжэ эсэгэнэ ябадал дундаа юрэ харюусаба ха. Базар ехэ шухала юумэ хэлэхэ гэнэндэл, эсэгэдээ шаптагалдан байлгажа:

— Эмшэнэй шүдэ аргалдаг, шүдэ нүхэлдэг машина энээндэл адли, — гэжэ барилгын томо крание зааба.

— Зүб хэлэнэш, хүбүүмни. Нээрээшье адлирхуу түхэлтэй байна, — гэжэ эсэгэнэ хүбүүнэйнгээ һанамжые дэмжэбэшье, гэр тээшээ яаралтай гэшхэлбэ. Эсэгэнэ хэдэн алхам гээгдэһэн Базар нюһаяа татаад:

— Аба, аба — аа! Магад, энэ кранаар великануудай шүдэ аргалдаг байжа болоо. Мантагар томо великанууд бархирдаг ха гү? — гэжэ яараһан эсэгийнгээ хойноһоо ооглон, бишыхан Базар һанагдаагүй асуудал һураа һэн.

БАЯРАЙ БАЯР

Баярай тоомоо таһархада, эхэ эсэгэ хоёрынэ ходо углууда байлгажа хэхээдэг заншалтай һэн.

Нэгэтэ Баяр малшан нагасындаа зуһаха баатай болобо. Ерэ ерэнээр айлшан Баяр нагасынгаа һеы гэртэнэ сэхэ гүйдэлөөрөө ороод:

— Харыт, нагасымнай гэр углуугүйл! — гэжэ ехэтэ баярлаа һэн.

«МОО-МОО»

Хоёртойхон Мэдэгмаагай эхэ эсэгэ хоёрынэ аянда ошохо гээд, городһоо басагаяа хүдөө нютаг асарба. һанаха ганса аша басагаяа хэээ ерэхыенэ хүлээшэнхэй һуудаг хоёр хүгшэдэй пенсиингээ мүнгөөр сэсэгтэйхэн самса,

нааданхай бэлэг абажа хадагаланхай, баяртайгаар угтаһан саһаань хойшо арбаад хоног үнгэржэ байба.

Үдэшлэн улаагша үнэзнинь хүхүүлшэнхэй бусаба. Дахажа ябаһан буруунь энэ тэрэ модо цулуу нэшэжэ, хамагшяа унагаажархиһан байгаа.

— Ямар хашартай буруу гээшэб? Тээсгэн баһа хүхэнхэй ерэнэ һэн! Яагаа муугаар хамагшыень үлгэһэн хүмши?! Энэ басагамнай баһа һүгүй үлэбэ, — гэжэ хүгшөө үбгэжөөлдөө ганирһаар зэмэдэ ороһон буруугаа бойлторгоһоонь барижа хорёодо уяжархёод, үнээндээ талханай зүйл эдюулжэ, үдэшин бэлшээридэ туужа гаргаба. Эхынгээ хорёоһоо гарахыень обёорһон буруу газаашаа дугташан, гомдолтойгоор: «Мүү-мүү!» — гэжэ байжа мөөрэбэ ха. Эдэ бүгэдые хаража байһан хоёртойхон аша басаганиинь барижа байһан нааданхайгаараа уяатай буруу тээшэ заажа, сэдхэлээ хүдэлэнги, хайрлаһан хоолойгоор"

— Эжы-аа! Жаахан мөөдэй: «Мүү-мүү! Маа-мөө» гэнэ, — гэжэ эхэ эсэгэ хоёртоо һанаһанаа мэдүүлээ бэлэй.

ХҮНГЭН БОЛОХО БАЙГАА

Холохон оршодог магазинда эсэгэ басаган хоёр ошоод бусажа ябаба. Басаганиинь хажуудань эрбээхэй эрьюулэн наадажа ябатараа:

— Аба, өө аба, намайе гар дээрээ абыш даа, эсэшооб, — гэбэ.

— Басагамни, өөрынгөө хүлөөр ябыш даа. Энэ сүүмхээр дүүрэн юумэ абанхай ябана гүбди. Абадаш хүндэ болохо, — гэжэ эсэгэнь басагаяа аргадана.

— Эсэшооб, аба, үргыт даа, — гэжэ басаганиинь хүндэлдэжэ, хүлыень тушана. Яажашье үгэдөө оруулжа ядахадаа, эсэгэнь басагаяа гар дээрээ абаха баатай болобо. Эсэгынгээ гар дээрэ гарамсаараа, басаганиинь иигэжэ мэдүүлбэ:

— Аба, энэ хүндэ сүүмхэээ намда барюула.

— Юундэ? — гэжэ эсэгэнь гайхаба.

— Аба, танда хүнгэн боложо үгэхэ байгаа, — гэжэ басаганиинь ханаагаа зобоһон шэнжэтэйгээр эсэгээ сабшалаагүй нюдөөр шэртэбэ.

ХАЙРАТАИ МОДОН

Хүйтэн борооһоо эсэгэ басаган хоёр хорожо, ээлжээтэ автобусой ерэхые хүлээн, набтархан һаглагар модон доро һуубад. Уданшьегүй автобус ерэжэ, зон яаралтайгаар һуужа захалба. Эсэгэнь басагаяа үргэжэ, автобусто һууха гэхэдэнь, тэрэнь гэдэргээ буляалдаба.

— Аба, энэ модые хайрланаб. Энээнэеэ хоюулан үргөөд, автобусто һуулгая.

— Модые юундэ хайрлаа хүмши? Энэ модоншни бороогой ороһондо баярлажа һуунал, түргэн ургаха ха юм.

— Үгы! Даараһандаа уйлажа һууна ха юм, аба! — гэжэ басаган модоной халаа мүшэрһөө гоожоһон бороогой дуһалнуудые харуулаа һэн.

ХОЁР ТЭНГЭРИИН ХООРОНДУУР

Эсэгынгээ ажалайнгаа хэрэгээр нэгэтэ зун хэды хоногоор город ошоод ерэнэн эсэгэдээ бишыхан Баатар эрхэлэн таалуулха зуураа

— Аба, мэдэнэ гүш? Би шини үгы байгаанда хоёр тэнгэрийн хоорондуур гүйжэ шададаг болооб, — гэжэ һониноо хөөрэбэ ха.

— Үүе! Хайшан гээд? — гэжэ эсэгэнь хүбүүнэйнгээ мүндэгэрхэн толгой хөөршөөн эльбэхэ зуураа, ехэ гайхаһан хэбэр үзүүлбэ.

Эсэгынгээ гарһаа Баатар мултаржа, мүнөө һая бэлэг абаһан автомат буугаараа гүйдэл дундаа иишэ тиишэнь таршаганаса буудаһанайнгаа удаа гэнтэ зогсожо, сабшалаагүй нюдөөр мифэрэн хараад:

— Мэдэхэгүй юм гүш? Нээрээ гү? — гэжэ мэхэтэйгээр асууба.

— Үгы, — гэжэ эсэгэнь гараа дэлгэбэ.

— Һэ! Минии нүхэд булга мэдэдэг лэ. Ши иимэ томо аад лэ, тэрэниие мэдэхгүй! — гэжэ бишыхан Баатар үнэнхэ зүрхэнһөө гайхаһандаа, эсэгээ тойрон ябажа, хэды еды тархья нэжэрэсэгээгээд, ехэ нюуса тайлбарилан хэлэхэ гэнэндэл:

— Аба, би шамда заатагүй харуулжа үгэхэб, зай гү? — гэжэ бүри дүтэлжэ, шэбэнэн һагад, — ехэ бороогой ороходо, — гэжэ нэмэбэ.

Саанаа өөрын нюусатайхан, хүсэд хүн боложо ябаһан хүбүүнэйнгээ сэдхэлэйнь байдалые ойлгожо, мүн лэ шэбэнэн һагад:

— Зай! — гэжэ зүбшөөгөөд, хэзээдэшье сугтаабди гэнэн мэдэрэлтэйгээр хүбүүгээ шангаар тэбэрээ һэн.

Энэ хөөрэлдөөнэй һүүлээр хэдэн үдэр соо бороо орожо үгэнгүй, бишыхан Баатарые тамалба ха. «Одоол мүнөөдэр бороо орохо ёһотой» — гээд, унтариһаа түргэн бодожо, сонхоороо харахадань, газар хуурай байха юм.

Одоошье нэгэ үглөөгүүр һэрин гэхэдэнь, ехэ уһатай бороо шааян орожо байба. Баярлаһан Баатар түргэн гэдэг хубсалжа, жаахан шүхэрөө задалжа баряад, гүйдэлөөрөө газаа гараба. Эндэ тэндэ бороогой уһан хабтайн тогтожо, шалбааг болошонхой байха юм.

Гэшхүүр дээрэ урматай зогсоһон Баатар:

— Одоол ехэ бороо оробо. Мүнөө абынгаа ажалһаа ерэхэдэнь, хоёр тэнгэрийн хоорондуур хайшан гээд гүйдэгөө заал һаа харуулхаб, — гэнээр гэртээ оробо.

Үдэшлэн эсэгынгээ ажалһаа бусахые Баатар газаагаа хүлээжэ һуутараа, тээ саана ерэжэ ябахыень хараад, угтан гүйжэ ошобо ха.

— Зай, Баатар, — гэжэ эсэгэнь хүбүүгээ хүтэлбэ — Удаан хүлээһэн бороомнай одоол оробол даа Мүнөө абадаа хоёр тэнгэрийн хоорондуур гүйдэгөө харуулжа, нюусаяа нээхэ аргатай болобош

— Зай, харыш даа, — гэжэ бишыхан баатар бороогой тогтоһон уһанай хажуугаар гүйдэлөөрөө гараад:

— Зай, хараба гүш? — гэжэ эсэгээ энеэбхилэн

адаглаба. Даб гэнээр ойлгоогүй эсэгэн гайхаж:

— Үгы, харабагүйб. Дээдэхи тэнгэримнай байһан соогоо байна, тээд нүгөөдэ хоёрдохи тэнгэриешни харанагүйлби, — гэбэ.

— Аба, энэ бороогой уһа харана гүш?

— Харана.

— Хоёрдохи тэнгэримнай энэ уһан соо байна ха юм! Ерээд хара даа, — гэжэ шалбааг дээрэ тонгойгоод: — Тээ тэрэ үүлэнүүд тamarжа ябана, дээрэхи тэнгэриинхидэл тон адли гү? — гэжэ асууба. Нээрээшье, шалбаагай хажууда байгаад, доошоо харахада, хоёр тэнгэриин хоорондо байһандал мэтээр Баатарай эсэгэдэ үзэгдөөл хааб даа.

— Энэл даа хоёр тэнгэри, — гэжэ хүбүүниинь хэлээд, юундэшьеб ханаа алдан, эсэгынгээ үбдэгыг ерэжэ тэбэрээд, дуугай зогсоо хэн.

ХОНХО СЭСЭГ СООНОО...

Нэгэтэ амаралтын үдэр Сэсэгмаа нааданайнгаа аяга табагуудыг ялайшатарнь аршажа дүүргээд, тэдэнээ набтархан стол дээгүүр тараан табижа, хаяхан «нойрһоо һэриһэн» куклануудтаа үглөөнэй хоол барихыень дурадхаба. Ягаахан самсатай куклынгаа муугаар хоол бариһандань зэмэлжэ:

— Юундэ иимэ муугаар эдээлнэбши? Найнаар эдээлээд байгаа хаа, намайе хүсэхэш, ойлгоо гүш? — гэхэдэнь, ягаахан самсатай куклань хүхэхэн нюдөөрөө урдаһаань сабшалаагүйгөөр хараад һууба. Сэсэгмаа саг зуура абяагүй һуһанайнгаа удаа, бусад куклануудтаа шанга шангаар юушьеб ойлгуулан захяд, нүгөө таһалга соо байһан эхэдээ дүтэлжэ:

— Эжы, өө эжыхэн, би хаанаһаа бии болообиб? — гэжэ ехэ эрид асуудал гэнтэ табижархиба. Хүлээгдээгүй асуудалда гэнтэ тороһон эхэн даб гэнээр харюу оложо ядан түдэгэсэжэ байтараа, нэгэтэ болоһон зүйл ханаһан хэбэр үзүүлжэ:

— Басагамни, хэдэн жэлэй саана, зунай дулаахан нэгэ үдэр нуга дээрэ үнгын сэсэгүүдые түүжэ ябатараа, шэдитэ найханаар жэнгирэн халбаржа байһан хонхо сэсэгэй буурсаг сооһоо шамайе олоо һэмди, — гэбэ.

— Хонхо сэсэг сооһоо гү? — гэжэ Сэсэгмаахан гайхаһандаа эхынгээ үгэнүүдые дабтан асууба.

— Тиимэ, тиимэ. Хонхо сэсэгэй буурсаг сооһоо олоо һэмди.

— Ураа-аа! Иигээд зун боложо, сэсэгүүдэй халбархада, хонхо сэсэгэй буурсаг сооһоо заатагүй жаахан бүүбэйе олохоб! Жаахан бүүбэй минии дүүмни болохо! — гэжэ Сэсэгмаа хүжин байгаа һэн.

НАРАН ҮБДЭДЭГ ГҮ?

Энэ хөөрэлдөөнэй һүүлээр хэдэн хоногой үнгэрһэн хойно Сэсэгмаа хүүгэдэй саадһаа ехэ голхоронхой гэртээ ерэбэ. Эхэнь хубсаһыень тайлаха зуураа:

— Юундэ гомдообши? Юун болооб, басагамни? — гэжэ ханаагаа зобон асууба. Сэсэгмаа нюдөө аршан, нэгэ үе соо абяагүй байһанайнгаа удаа:

— Эжы, бүхы дэлхэйдэ дулаа үгэдэг наран үбдэдэг гү? — гэжэ ханагдаагүй асуудал гэнтэ табижархиба. Тиигээд, юун гэгшэ ааб гэхэндэл, эхынгээ нюдые алдангүй гэтэжэ, амилхаяа болишоод байба.

— Бүхы дэлхэйдэ, бүхы хүн амитанда дулаа үгэдэг наран хэзээдэшье үбдэдэггүй мүнхэ зула гээшэ, — гэжэ эхынгээ хэлэмсээр, Сэсэгмаагай уһатаһан нюдэд баярай ошоор ялалзаба.

— Мүнөөдэр минии хажууда һуһан хүбүүн нарые үбдэнхэйгөөр зураа. Би нарые хэзээдэшье үбдэнхэйгөөр зурахагүйб. Наран бүхы зондо дулаа үгэдэг, үшөө хонхо сэсэгүүдээ ургуулдаг ха юм, — гээ һэн.

ДҮРБЭН АДХА ҮАЛХИН

Ная дүрбэтэйхэн болоһон Бутидмаа басаган эсэгэтээ бүтэмэ халуун автобусхоо буугаад, гэр тээшээ шэглэбэд. Басаганиинь харгыһаа тээ холодон:

— Ой! Халуун гээшэнь! Иимэ халуун автобус юундэ хэнэ гээшэб, аа, аба? — гэжэ бүгшэмдэ ехэл ядалсаһан хэбэртэй, хүнгэхэн пулаадаар нюураа һэбин гэшхэлбэ.

Гэнтэ хүнгэхэн һэбшээн үлеэжэ, һэрюүхэн амисхалаараа эсэгэ басаган хоёрые эльбээд абаба.

— Ой! Ямар гоё һалхин гээшэб?! — гэжэ Бутидма гарнуудаа арбагашуулан, һэбшээ һүрин, бии шадалаараа гүйжэ мэдэбэ. Гүйдэл дундаа гарнуудаараа хии һабардаад, булсагархан нюдаргаяа зангидан зогсоходоо:

— Ой! Аба, харыт намайе, хоёр гартаа һалхи бажуугаад байхыемни! — гэжэ ехэл хүндэ юумэ үргэһэн мэтэ гарнуудаа дээрэ барин, эсэгээ угтаба.

— Басагамни яагаа бэрхэб? — гэжэ эсэгэнь басагаяа магтабашье:

— Энэ һалхи юундэ барибаш? — гэжэ һонирхон асууба ха.

— Аба, минии бишыхан нүхэд баһал халуудашанхай, гэртээ хүлеэжэ һуунад ха юм. Яараял, аба! Түргэн ошожо һэрюусүүлэл! Тиигээд ташье гартаа һалхи бариха байгаат, — гэбэ басаганиинь.

— Зүб, зүб! Басагамни, яарая! — гээд, эсэгэнь басаганайнгаа «һанаамгайда» урмацажа, хоёр гараа хам адхаба.

АХЫН АЛДУУ

Нэгэтэ городто ажаһуудаг бишыхан Буда Баатар ахатаяа хүтэрэлдэнхэй, кинодо ошохо гэжэ гэрһээ гарабад. Гэшхэлэлдэнхээр ябатараа, замдань ушарһан үргэн үйлсэ хүндэлэн гараха баатай болобод. Тэрэ үйлсөөр томо ехэ машинанууд олоороо һубарилдана. Нэгэ заб олоод, харгы хүндэлэн гаража үрдихэ һанаатай Баатар яаралтайгаар

урагшаа даб гэжэ дүүгээ гарһаань жүдхэбэ ха. Гэдэргээ шарһаанан Буда:

— Яажа ябанаш?! Машинада дайруулаад «һарюу» болошохошил! Машинануудай сохом үнгэрһыень мэдээд, харгы хүндэлэн гараха ёһотойт гэжэ абамнай захяа һэмнэй. Тээсгэн томо машинада дайруулаад, «һарюу» болошоһон жаа машина үйлсэдэ хараа һэм, — Тэрэ жаа машина шам шэнгээр томо машинын урдуур гүйһэн байгаа ёһотой! — гэбэ ха.

БАТЫН БААБАЙ

Үглөөгүүр хүүгэдэй сэсэрлигтэ хүмүүжүүлэгшэ эхэнэр бишыхан Бататай хөөрэлдэнэ.

ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ. Бата, юундэ иимэ муухай самса үмдөөд ерээбши? Сэбэр хубсаһа үмдэхүүлэ гэжэ эжыдээ хэлэхээ янабши?

БАТА. Эжымни дүү хүбүүнтэймни эмнэлгын газарта оронхой

ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ. Абадаа угаагаад үгэ гэхээ янабши, Бата?

БАТА. Манай аба өөрынгөө оймһо угаадаггүй хүн яагаад минии самса угааха юм?